

Štajerc

Slava Tebi, ki si nas kmete ljubil!

Kmečki stan, srečen stan!

Naročnina za celo leto K 2.—. — Posamezna številka velja 3 krajev. — Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati v naprej. Cena oznanil je za 1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—, $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—, $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K 1.—. — Pri večkratnem oznanilu je cena posebno znizana. — Za oznanila (inserata) uredništvo in upravnštvo ni odgovorno. — Uredništvo in upravnštvo je v Ptaju v gledališkem posloju. — Štajerc izhaja vsaki drugi petek, datiran z dnevom naslednje nedelje. — Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zaston. — Rokopisi se ne vratajo in se morajo najdalje do pondeljka pred izdajo dotične številke vposlati.

Štev. 1.

V Ptaju v nedeljo dne 7. januarja 1906.

VII. letnik

Našim naročnikom.

Naprednjake in somišljenike uljudno vabimo na novo naročbo, stare naročnike pa prosimo, da nemudoma zaostalo naročnino plačaja, ker sedaj račune sklepamo. Stari naročniki naj pri naročbi naznanijo številko, ki je na oklepku natisnjena. Kdor ne pošlje zaostale naročnine, temu moramo pošiljanje lista ustaviti. Kdor list sprejema, mora ga tudi plačati.

Naprednjaki, razširjajte naš list, zahtevajte ga v vsaki gostilni. Poglejte, kako lepo število se je nas že nabralo in veliko naših nekdanjih sovražnikov so danes naši naročniki.

„Štajerc“

velja za na dom z pošiljanjem po pošti za celo leto K 2.—, za pol leta K 1.—. Posamezna številka stane samo 6 vinarjev.

Upravnštvo „Štajerca.“

Naprednjaci, somišljeniki!

Zopet se je približalo novo leto, in „Štajerc“, stopil je v svoje 7 leto, 6 let bil je že „Štajerc“ neustrašen in vnet bojevnik za resnico in pravico, za pravi napredok in duševno prostost. Koliko napadov, koliko obrekovanja je v tem času že moral prestati, cerkev, prižnica, šola, spovednica, ljudski shodi vse, vse se je zlorabljalo proti njemu, a vendor ves boj nazadnjakov proti korenjaku „Štajercu“ nič ni pomagal. Zmagal je „Štajerc“, vedno raste in raste število naročnikov, bolj in bolj sprevidelo je slovensko ljudstvo, kdo mu je pravi prijatelj, ali kdo se mu le dobrika, da ga potem lože izkorisča. Resnice

in pravice ni moči iz sveta spraviti, zato tudi „Štajerca“ ne.

„Štajerc“ pa je tudi vedno storil, kar je obetal, neustrašen zastopal je vedno pravico. V nebrojnih člankih branil je svoje somišljenike pred izkorisčevanjem sovražnikov, odpril jim oči ter jim pokazal, kdo so ti sovražniki in od kod da preti največja nevarnost.

„Štajerc“ je vedno bil za mir, nikdar ni hujskal, nikdar ni sejal sovražtva, mir med narodi je njegova najizkrnejša želja. Vedno je povdarjal naj se narodi med seboj ljubijo, posebno Nemci in Slovenci, kajti ta dva naroda sta primorana skupaj živeti, ta dva naroda sta odvisna posebno v gospodarskem oziru en od drugega.

„Štajerc“ je ob času volitev, bodi si občinskih, deželno-zborskih, državno-zborskih i. t. d. priporočal volilcem prave napredne može, ki niso petolizci farške stranke, ki neustrašeno, neumorno in uspešno delujejo za blagor svojih volilcev, a ne gledajo pri tem na lastno korist.

„Štajerc“ je svojim naročnikom vselej radovoljno odgovarjal na vsako vprašanje, bodi si v gospodarskih, v tožbenih, v davčnih zadevah, sploh v vsaki stvari, katera je kmetu, trgovcu in obrtniku na deželi potrebna.

„Štajerc“ priobčil je koliko mu je prostor dovolil vse vposlane dopise in stem odstranil mnogo nerednosti, marsikteri vzame z strahom naš list v roke in gleda, ali je „Štajerc“ zvedel, kako lumpanijo je naredil, ali kako je ljudstvo goljufal i. t. d. Mi gledamo vestno in pazno na delovanje naših sovražnikov, pazimo na vsako nevarnost, ki preti našim somišljenikom.

„Stajerc“ je v gospodarskih člankih branil korist naših kmetov, zastopal vedno njih blagor in tudi podučeval o napredku v gospodarstvu. Podučeval je kmete o umni živinoreji, o delah na polju, v vinogradih i t. d.

„Stajerc“ je svoje somišljenike vedno svaril pred pisanjem in vedno naglašal, da je posebno žganje strup za ljudstvo in da so žalostne posledice pisanja krvavi pretepi, uboji, umori.

„Stajerc“ se je tudi brigal za mladino, za bodočnost. Da dobi mladina dobro vzgojo, dober poduk, potezoval se je za šole, kmetom je svetoval, kake šole naj zahtevajo, naj zahtevajo šole, v katerih se otrok tudi drugega jezika nauči, nemškega.

„Stajerc“ je tudi z živalmi imel usmiljeno srce, svoje bralce, posebno učitelje in starše je prosil, naj uplivajo na mladino da bode imela usmiljenje z živalimi, da ne bo surova. Fant ki v mladosti živali trpinči postane surovež, potem pretepač nazadnje pa ubijalec.

In zato je tudi sveta dolžnost vsakega naprednega Slovence, da si naroči ta list, ga materialno in duševno podpira ter skrbi, da se čim bolj razširi. Kdor lastni list zapustavlja, kdor ne deluje za svoj list, podpira stem nasprotne liste in dela na oslabljenje in poneumnevanje naroda in greši proti svojim in proti koristim vseh naprednjakov.

Zato: čitajte, naročajte in razširjate „Stajerca“

Ako ga dobro podpirate bo se še bolj zamogel za vas potezovati, od vas ljubi naprednjaki je odvisno da bo „Stajerc“ vedno napredoval. „Stajerc“ bo imel toliko upliva, toliko moči in veljave, kolikor mu ga boste dali sami. Mi bomo tudi v 7. letu obstanka to storili kakor do zdaj, še več bode nam mogoče, če vi pomagate pri tem težavnem delu, če nas pod-

Kako je dekan grajsčinsko Uršo za odpuščanje prosil.

Spisal: Rosegger.

Dekan Mušičar je malo neroden in nekaj preveč odkrito srčen mož in zato ima njegov škof in konzistorij sveti kriz žnjim. Mušičar postal bi kaj rad prelat, a višji gospodje mu ne voščijo tega veselja. Njegova cerkev je romarska in čim več romarjev pride, tem večkrat ga pri mizi obisjejo pečeni piščanci in in tem večkrat se napolni časa z sladkim. Pa to mu iz srca privoščimo. Enkrat je povabil Mušičar nekega kapucina, naj pridiguje v njegovi romarski cerkvi. Prisej je in pridigal na dolgo in široko, naj ljudje opustijo romanje, vsak naj doma moli i. t. d. Tisti sli so farmani iz cerkve domu a Mušičar je godrnjal in se zarotil, da nikdar več ne povabi kakega kapucina. Od tega časa pridigal je vedno sam. Pa tudi tukaj ima malo smole. V grajsčini živel je neka stara deviška Urša, ki je bila sorodnica grajsčinskega oskrbnika. Ta se je vedno nakinčala in našopirila ko pav če je kam sla, in navadno imela je rudečo ogrinjačo. Te Urše že dolgo dolgo dekan ni mogel videti, a tudi ona niti ni bila posebno dobra.

Vsako nedeljo in vsak praznik bila je Urša v cerkvi, ni izpustila svete maše in kaj rada se je med službo božjo od strani pogledovala, ali ima njeno krilo tako lepe zgibe, kakor zlato krilo prečiste device na oltarju. Med pridigo glejala je vedno v molitvene bukvice, kakor da bi grozno po-

pirate v boju proti našim in vašim sovražnikom. Teda bo novo leto leta napredka, šli bomo naprej a ne nazaj.

Stari naročniki naj nam ostanejo zvesti, naj se ne dajo zaslepiti, naj ne slušajo neumnih čekarij naših sovražnikov, ki pravijo, „Stajerc je proti veri, proti duhovnikom, „Stajerc“ je nemškutar.“

„Stajerc“ ni bil nikdar proti veri, on je za vero, a ne za tako vero, ki je polna politike, on je za vero, kakor nam jo je Zveličar zapustil, za vero mira. Politika ne spada v vero in to hoče „Stajerc“ iz vere iztrebiti, zato ni proti veri, ampak on je za pravo vero. Cerkev ojstro prepoveduje duhovnikom vsako politično delovanje.

„Stajerc“ tudi nikdar ni proti duhovnikom. Pridne, prave naslednike Kristusa je in bode vedno čital, a vedno se bo bojeval z hujšači v duhovski suknji ki so vse preje nego oznanjevalci mira. On je proti takim duhovnikom, iz katerih ust ne pride božja beseda, ampak ki samo politiko, hujšačijo v ustah imajo, ki sejejo le nemir in sovražstvo. „Duhovniki, ki se pečajo z politiko, so nesreča za državo“ rekel je Cesar Viljem II in tudi mi smo o tem prepričani in hočemo to nesrečo zabraniti s tem, da oslabimo ali uničimo upliv politične duhovštine. Mi imamo mnogo prijateljev med duhovščino, kajti uvideli so da mi trebimo le ljudi od pšenice, da mi samo take „dušne“ pastire grajam ki si to zaslužijo, pravji duhovniki sami priznajo, da je treba za take zdravnike, kajti slab duhovnik so v prvi vrsti krivi, da peša vera, ti so nesreča za cerkev, ti so krivi mnogih žalostnih odpadov.

„Stajerc“ je nemškutar, pravijo nazadnjaki. To trdilo je tako bedasto, kakor podlo. Zato, ker hoče kmetu, da se nauči tudi drugega jezika, da potem kmet ložje svoje pridelke sam nemškim kup-

božno molila. Rekla je, da ne more poslušati dekanove čenčarije na prižnici infizato raje v bukvicah bere. To zvedel je naš dekan. Proti ljudem je sicer rekel, da mu je vse eno, ali ga ta stara skatija posluša ali ne, a na tistem ga je vendar jezilo. Le čakaj misli si je, „naj le pride praznik Velike gospojnice, tedaj boš me že poslušala — in sicer dolgo poslušala. —“

Dan Velike gospojnice je prisel, cerkev je polna ljudi, tudi grajsčinska Urša ne manjka, — hvala Bogu misli si dekan. — Ko je šel dekan na prižnico postal je in pogledal Uršo in ko je prisel na kancl, je spet dol gledal na staro gizdavko. Ljudje so eden drugega začudeno pogledovali in si mislili, kaj gleda, kaj vidi, koga opazuje?

Dekan zatel je pridigoval oprečisti devici Mariji. Nazadnje je rekel: „Da pa veste, kako lepa bila je naša brezmadežna Marija, hočem vam jo popisati. Imelo je krasno lice, kakor se nobena človek, najmilejša in najkrasnejša je bila, ja on nima besed, da bi jo dostojno popisal. In kako lepo je bila oblečena, če je šla v cerkev! Imela je zeleno svilnato jopicu, ručede ogrinjačo — na glavi mal bel klobuček, vse se ji je tako dobro prikladalo da je od daleč, in sicer le od daleč zgleđala kakor, — no kakor grajsčinska Urša.

Kaj se zgodi? Urša zbeži iz cerkve domu vsa zelena od jeze pise škofu, kako jo je dekan v cerkvi osramotil in da ne prestopi cerkvenega praga, dokler je ne prosi dekan, ta neotesanec in folisen star godrnjač, javno za odpuščanja.

Prišlo je spet veliko pismo od konzistorija na dekanata Musičara. On je takoj vedel, kaj je v pismu, in ko ga je pre-

cem prodaja, zato je nemikntar. Mi nismo proti poštenjakom, a napadamo vsakega izkorisitelja našega ljudstva, naj bo ta Slovenec ali Nemec.

Toraj ne slušaj kmet, obrtnik, trgovec takih bedarij, še tesneje okleni se svojega lista, še bolj ga podpiraj, že več novih naročnikov mu pridobi.

„Stajerc“ ne išče pri svojem podjetju za se dobička, kar ga ima (če ga ima) obrne spet v korist svojih somišljenikov.

„Stajerc“ se nadeja, da tega opomina za naprednjake in somišljenike ni zastonj napisal, pričakuje, da mu tudi v novem letu ostanejo zvesti vsi dosedanji čitatelji, naročniki in sotrudniki, da se njih število še pomnoži in da bo z združenimi močmi delal za korist in blagor naprednjakov po geslu:

Vse za resnico in pravico, vse za pravi napredok in za duševno prostost, vse za mednarodni mir!

Nekaj od prvaških slovenskih poslancev.

Zadnje zasedanje štajerske deželne zbornice bilo je v marsikaterem obziru zanimivo. Omenimo, da se je tudi štajerski deželni zbor izrekel za občno volilno pravico in rešil versto važnih predlogov in zadev. Sedaj pa si hočemo malo ogledati delovanje spodnjestajerskih prvaških poslancev. Če vzamemo še tako velik „respektlin“ a vendar ne zamoremo ničesar videti o tem delovanju Same puhle besede brez vse vsebine vidimo in slišimo. Ni jeden ni kaj pametnega rekel ali predlagal. Posebno odlikovala sta se pa celjski dohtar Dečko in pa slavni „hofrat“ Ploj. Prvi gospod ni namreč predlagal zgraditev kake ceste ko-

čital, je godrnjače po izbi sem in tje hodil in rekel naj ga ves konzistorij rad ima. In po pridigi naj jo za odpuščanje prosi! Čuda, da mu ne pisejo, da mora kleče to staro klepetulje prosi. To se še mora prespati in dobro premisliti.

Drugi dan bil je dekan izvanredno dobre volje in ljudje, ki so ga dobro poznavali so rekli, lejte, lejte, nas ljubi Mušičar imajo spet mušice pod klobukom. Dekan pozove svojega kočija in mu naroči, naj okoli pravi, da bo prihodnjo nedeljo prižnica Uršo prosil za odpuščanje.

V nedeljo bila je cerkev skoraj premajhna toliko ljudstva je prislo vsi so bili radovedni, kako bo dekan za odpuščanje prosil. Grajski Urs je tudi prisla in sedela je nališana in nakinčena kakor kaka grofica v klopi. Ko začne dekan pridigovati odprta je spet molitvene bukvice, kakor iz same ponižnosti, a srce ji je bilo vedno bolj nemirno čim več se je bližala pridiga h koncu in čim bolj se je bližal čas, ko bo jo dekan prosil pred vsem zbranim ljudstvom za odpuščanje.

Dekan pridiga danes nekako resno, mirno. Pridiga o prevzetih farizejih, ki so se krasno oblečeni v sredi templja postavili, da bi jih ja vsakdo videl. Potem pridiga o cestninaru, ki je za vratimi stal in ponižno prosil Boga za odpuščanje. „In kakor cestninat“, reče nazadnjo dekan, „tako tudi jaz moji ljubi farmani danes hočem za odpuščanje presiti in zadoščanje dati. Jaz sem bil zaslepjen in sem rekel, da je naša ljuba devica Marija, če je bila lepo oblečena, zgledala kakor gospodična Urs. To ni bilo prav, da sem se tako izrazil, kajti ozroma na našo ljubo Devico je in ostane grajski Urs stara gizdavka na vse veke. Amen.“

ristne za kmete dotednega kraja, temveč se je repenčil in hudoval, da še ni zgrajena cesta iz Luč skoz Pokevlovlek do kranjske meje. Kako mu je deželni odbornik Štallner takoj dokazal, bi bila cesta koriščena poglavito le za ljubljanskega škofa, kateri bi laže les iz svojih šum v Gornjegradskem okraju izvaževal. Tu imamo zopet arijani dokaz, kak prvaški dohtari in pa gospodje v černih suknjah skupaj držijo. Kaj briga dohtarja Dečko štajerski kmet; dohtar Dečko se poteguje za škofa kranjskega, znano enega najbogatejših škofov, kateri bi si rad dal na troške štajerskih kmetov napraviti lepo cesto, da bi od svojih lesov še več prida imel. Mi pa rečemo, naj si gospod škof ljubljanski na svoje troške da napraviti cesto, če je hoče imeti. Žalost je pa, da se najde štajerski poslanec, kateremu so njegovi volilci deveta briga, žalostno, da še vsi kmetje niso sprevrdeli, da takih poslancev ne smejo voliti, če hočejo do česar dospeti.

Še odličnejše kakor celjski dohtar pa se je obnosil poslanec Dr. Ploj, „hofrat“ od časov zloglasnega ministerstva „Thun-Kaizl“. Ko je deželni odbornik Dr. pl. Derschatta razmotril slab finančni položaj ne le štajerske temveč tudi vseh drugih avstrijskih dežel, pavzročen zlasti vsled nemarnosti in brezbržnosti avstrijskih vlad, kanil je gospod „hofrat“ dati naprednemu štajerskemu odboru grozno moralično klofuto. Vzel je tedaj strašno polno usta ter izrekel, da štajerski deželni odbor ne zmaga ne ene dobre misli. Ko mu je potem Dr. pl. Derschatta odgovoril, zakaj on hofrat Ploj, ne izreče kake pametne misli — kaj misliš, kmet, kaje je ta zares dični poslanec na to vdgovoril? Da ni njegova, hofrata stvar, brigati se za dobre misli, na kateri način bi se zamogel poboljšati finančni (gospodarski) položaj dežele, češ, da je to dolžnost le večine deželne zbornice. Mi pa južnoštajerski napredni kmetje tu odločno vprašamo: Kake dožnosti pa ima manjšina štajerskega odbora, obstoječa večji del iz prvaških dohtarjev in gospodov v černih suknjah? Zakaj so se volili ti gospodje poslanci? Ali so se od ljudstva le volili, da vzdignejo mastne dijete ter si kratijo na kmetove troške v Gradcu čas v gledališčih in v orfeji in pa ščuvajo zoper sosedni nemši narod? Ali nismo jih volili, da premišljajo in delujejo nato, kako bi se povzdignilo blagostanje kmetskih svojih volilcev? Zares, kri mora vsakemu poštenemu človeku vzkipeti, koji izve, kaki odgovor je dal hofrat Ploj. Mi pa, slovenski napredni kmetje, si hočemo take besede zapomniti in delovali bodo na to, da se taki poslanci ne bodo več volili. Mi hočemo imeti poslance, ki skrbijo za naš blagor, ne pa poslance, ki samo nase in na žep svojih pristašev in potrebnikov misijo, poslance, katerim je kmet prva in poglavitna, ne pa deveta in zadnja briga.

Dogodki na Ruskem.

Skoraj neverjetna so poročila, ki jih slišimo iz „blažene“ Rusije. Povsed štrajk, povsed revolucija,

povsod krvavi politični boji, na deželi upoštošajo kmetje grajsčine, vojaki se puntajo, nikjer nisi več življenja na Ruskem varen, ne najdeš več pravice, le pest, sablja in puška vladajo, topovi grmijo v mestah, očka car se boji za krono. V Moskvi bili so pretečeni teden celi boji, vojaštvo streljalo je z topovi na revolucionarje. Ti so si začetkom gradili barikade, a ker te nič niso proti topom pomagale, streljali so revolucionarji izza zased, oken i. t. d. Neko hišo, v kateri so se delavci zbrali, razrušili so topničarji z 12 streli. K sreči da se vojaštvo v Moskvi ne punta ampak še je verno. Bolnišnike so polne mrtvih in ranjenih. Te dni bili so menda zadnji boji. Topovi so naredili spet mir v mestu. Revolucionarji so se zaračunali, mislili so, da se jim bode vojaštvo pridružilo. Na dan novega leta streljalo se je celi dan. Vojaštvo naskočilo je mesto od treh strani in konečno se je udala večina ustašev. Okoli 600 oseb so zaprli. V zadnjih bojih v Moskvi ubitih je nad 200 revolucionarjev in okoli 100 večjih hiš porušenih. V Kurlandiji in Livlandiji divjajo Leti. Kmetje opustošili so mnogo grajskih posestev. Kako surovo Leti ravnajo z tamkaj bivajočimi Nemci je skoraj nepopisljivo. Zaradi tega bati se je celo mednarodnih zmeščjav. Nemčija hoče ruskim Nemcem na pomoč priti in razmere med Nemčijo in Rusijo so baje zelo napete. Leti razdjali so na mnogih krajin železniško progo, tako da je mnogo vlakov skočilo iz tira. Blizu Revala je vsled tega padel vlak z vojaštvom v vodo. V kurlanskem mestu Talsemu napadli so ustaši orozarno ter se polastili okoli 3000 vojaških pušek. Dragonce so pregnali, in ti so se čez nekaj časa vrnili pomnoženi po peščih in artilerijo ter začeli na mesto streljati. Pol mesta je porušenega in požganega. — V Kijevu je splošni štrajk proglašen. Vojaštvo je do sedaj vsak nemir zabranilo. Mesto je brez vode. — V Rostovi so tudi nemiri, ranjenih in mrtvih je 600 oseb. — Iz Čarkova se poroča sledeča zanimiva dogodba. 19. p. m. pomikalo se je ogromno število ljudstva proti glavnemu trgu. Najpred korakali so puntajodi vojaki z častniki, uvrsteni v kompanije, za njimi pa meščani dijaki, delavci, vsi oboroženi, z bombami, puškami in samokresi. Na glavnem trgu stalo je verno vojaštvo v bojnem redu, žendarji, dragonci, kozaki in topničarji z topi. Vse je bilo tiho, in vedno več in več ljudstva je prihajalo. Čez nekaj časa bil je ves trg poln ljudstva, na eni strani kozaki, dragonci vsi zvesti vladu, na drugi strani puntarji, gimnaziisti, delavci. Velika tihota nastane, kdo bo začel strašno klanje? Zdajci stopi iz vrst revolucionarjev nek delavec ter prosi verne vojake naj ne nasprotujejo svobodi. Nekoliko časa še so vojaki neodločni, potem pa se vsi revolucionarjem pridružijo. Iz 20.000 grl zadonijo hurra klici, ljudstvo je veselja pijano, vse se je mirno končalo. — Tudi iz Odese, Nižjega Nowgoroda se poroča o strašnih bitkah vojaštva z puntarji. Po sebno krvavi izgredi bili so v Varšavi. V Saratovu so bili spopadi med kozaki in delavci, ubitih je bilo 5 oseb, ranjenih pa dvajset. Koliko surovosti pa se zgodi na deželi, o čem časniki ne poročajo! V

celi Rusiji je boj, klanje. Kaj bo, če se revolucija ne zadusi! Bogataši zapuščajo Rusijo. Po najnovejših poročilih pojema revolucija, v nekterih mestah je spet vse mirno. Zdaj pojrite prvaki k vašemu močnemu stricu, naj vam pomaga. Sam si ne more pomagati, ne bi še vam. Zakaj ste sedaj tako tiki o blaženi državi, o očku caru, ki vas bode pod svoje „kravo“ krilo vzel?

Dopisi.

Od Sv. Lenarta v Slov. gor. V zadnjem času začeli so lenarski prvaki ino „zlati“ dohtarčki napadati na zelo nesramen način naše vrle poštenjake in naprednjake. Mesto za te nesramne in podle napade poiskali so si v znanih prvaško-klerikalnih cunjah. Naše dohtartke imenujem „zlate“, ker pridobili so si pri nas dovolj zlatov, dovolj premoženja, posrečilo se jim je s pomočjo črnosuknjeve našega okraja si v kratkem času napolniti žepo. In prvaški dohtarček še je le 4 leta pri nas in že ... krasno vilo, katera je gotovo dovolj okroglih stals. Drugi dohtarček mora tudi precej cvenka imeti, — žeravno je še precej mlad in mu še baje neke skušnje manjkajo kako se med ljudstvom govori — saj je član posojilnega društva, katero podjetje še si bomo prihodnjič natančno pogledali. Ta dva dohtara kaj rada vtikata nos v vse te zadeve, ki jih nič ne brigajo. Posebno ob volitvah imasta mnogo opraviti, da eden je rekel, da je ob času volitev agitator, drugi čas pa zdravnik. — Delovanje naših pravkov pogledamo si ob priliki natančnejše.

Iz okolice Štebna (Koroško): Važno za kmete Spodnj. Koroškega.) Pred nekaj časom potoval sem po Spodnjem Koroškem ter prišel tudi v podjunske doline (Jauntal) in okolico Štebna, Piberka in Šmihela. Ko grem proti Štebnu, občudoval sem lepa ravna polja in si mislil, ti prebivalci pač posebno morajo hvaliti Gospoda za to lepoto in dobroto. Na nekem polju zaglegal sem pa tudi neko visoko rastje in blížil sem se da si natančneje pogledam. Ko pridev blizu, vidim da je bil hmelj in nek kmet mi je potem to potrdil in mi povedal, da je g. Writz iz Štebna v spomladici iz Štajerskega hmelja prinesel in poskusil, ali bi tudi v lepih ravanah okoli Štebna rastel. In v kratkem času zrastel je precej visok in tudi lepo dozorel. Če bi vsi okoličani Štebna i. t. d. hmelj nasadili, neslo bi jim več koristi, nego žito i dr. Savinjska dolina zahvaljuje hmelju mnogo tisoč in tisoč kron na leto česar preje, ko še niso tam hmelja imeli, ni bilo. Poskusite torej vsi in hvaležni še bote enkrat za ta nasvet.

Popotnik.

Iz Sv. Marjeta na dravskem polju. Dragi mi Štajerci! Imam ti nekaj za naš kraj prav žalostnega poročati. Na sveto noč šel sem kakor je dolžnost in navada vsakega kristjana k polnočnici. Vsak pošten kristjan bode pa tudi z pravo pobožnostjo praznoval rojstvo našega Izveličarja. Ali kaka pobožnost bila je pri nas pri sv. Marjeti! Videl sem

zagrjanjene klerikalce, govorili in smeiali so se med službo božjo, pri nobenem teh farških pristašev nisem videl rožnega venca in tudi nobeden ni imel molitvene bukvice. Taki so naši klerikalci! Geslo tih je le hujskarija, le mednaroden boj. Vse za vero vedno kričijo, a v cerkvi obnašajo se kakor največji brezverniki. Da ljudstvo ne sprevidi, da so to le volkovje v ovčji koži, da ne sprevidi, da so to navadni sleparji.

Sv. Trojica v slov. gor. Črez zadnji dopis iz našega kraja jesili so se tisti, kateri so že pred enim letom na Fršovi gostiji postavili Miheca za „purgemejstra“. V zadnji številki „Gospodarja“ pa vedar pišejo, da izprenembe nihče ni pričakoval. To je grda laž trojičkega dopisuna, katere se naj sramuje; nadalje pisal je „Gospodar“ da še nihče niti stopinje ni storil za agitacijo k volitvi. To še je debelejša laž. Fej! Mi dokažemo Berardu, da je Habjaniča na pomoč vzel, ker se je sam preslab čutil. Soprament je ta letal po pooblastila, samo smolo je imel in povsod je prišel prepozno. Pri volitvi smo častno glasovali za gospoda Goloba, še pričujočega župnika se nismo ustrašili, čeravno se je izrazil „prva čast meni, zato dam prvi glas sebi!“ Kaj ne — Berard? Lisica je tudi rekla, ko je grozdje previsoko visilo „nočem ga, je prekislo“ — Berard je tudi dober agitator za „Gospodarja“. Mnog hiš dobihlo je ta listič, a usoda mu ni bila mila, romal je nazaj v črno fabriko. V mnogih obiteljih nastalo je sovražstvo, ker so si nekatere žene naročile „Gospodarja“ brez moževga dovoljenja. Mi le vprašamo, si ti Berard oznanitelj mira, če seješ sovražstvo in delaš nemir v fari? In zakaj pregaša „Štajerca“ in ga sovražiš? Ta list je pravi list, ker je celo na mizici v zakristiji za najti.

Sv. Duh pri Sv. Jurju ob Ščavnici. Ko so pri nas blagostavljeni novo šolsko poslopje, takoj se je ališalo govorjenje, kaj pa bo sedaj s starim šolskim poslopjem. Eni so rekli, naj bo kaplanija v poslopju, drugi spet, da bo to poslopje za sovjake prisnojene kierikalce. Če se bo za podružnico Feldhofa potrebovalo, imamo jih dovolj ki so že zreli, da noter pridejo.

Nemanč, sovjačar.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Naš župnik Kunci nam vsako nedeljo tarnajo in tožijo, da baje tako malo žrtvujemo za cerkev, da bi le dali, da dobimo novo cerkev i. t. d. Pa zakaj bi dali, mi nimamo več dovolj zaupanja do našega župnika. Kako bi zamogel ta župnik skrbeti za dobro zidanje nove cerkve, ko so mu vendar občinske volitve več nego cerkev, ko mu gre politika čez poklic, ki ima že njo največ opravkov. Župnik obljudbil nam je da bo se v sedaj pretečenem letu začela delati opeka toliko in toliko tisoč, predlani in prej je že objuboval, da bo apno spravil, a glej, nič se ni storilo, vse je zaspalo. Pa vprašamo, zakaj? Da občinske volitve so bile, saj se tedaj župnik ne more za cerkev brigati. Ta župnik vam ljubi farmani nikdar ne bo zidal nove cerkve, ta še ničesar ni storil za našo sedajno cerkev. Poglejmo si samo podobe nekaj svetnikov v cerkvi, n.

pr. sv. Pavla, Petra, Jurija patrona i. t. d. kako si romščno zgledajo! A časa zbirce naš župnik se nikdar ni pozabil, takoj ko je prišel, romal je z žakljijo po fari. Pa tudi na svoj farovž ne pozabi. Najpred dal si je župnišče popraviti, potem plot pri zelenjaku, potem so mu farani na njegovo željo kupili viničarijov v Sovjaku sedaj mu pa baje mežnarija diši. Odločno zahtevajte farmani, da se cerkev nekaj popravi in uredi in pri Sv. Duhu zahtevajte občani duhovske občine kaplana da bo vsaj ob nedeljah sveto mešo tam bral, katera želja se vam mora spolniti, ako vsi skupno zahtevate. Zakaj pa imajo druge podružnice kaplanijo? Kanci ne bo vedno pri Sv. Juriju, on ne bo večno nasprotoval vašim željam!

Št. Ožbald pri Dravi. Ljubi „Štajerca“, prosimo te tudi mi, da sprejmeš od nas en par vrstic 10. decembra našla je pri nas še pozna noč tri v krčni pri polnih kozarcih in veselih pesmicah. Bila sta 2 župnika in en učitelj, saj jih vsi poznamo. Zvečer prišla sta tudi 2 druga moža v krčmo in sta se vsedla pri drugi mizi in eden naročil je v nemškem jeziku pol litra vina. Ko to sliši nam najbolj znani župnik, skoči po koncu, ter se zadere: „Tak Florijan če tudi nemško govorit in še nemško ne zna.“ Mirno odgovoril mu je mož, da si lahko naroči, kakor hoče. Proti njegovemu tovarišu je pa župnik rekel, vi tudi niste nič boljši, ker „Štajerca“ berete, in tako je dolgo časa ta o mirna moža zmerjal. Na ozbaldo nedeljo pride k nam mnogo nemških romarjev in ti Nemci prinesejo mnogo denarja, in denar romarjev dobro župnikom diši. Čudimo se, zakaj ni prijet krčmar župnika, ki je mirne goste zmerjal in nadlegoval, ter ga postavil na sveži zrak, da bi si ohladil prevročo prvaško-klerikalско kri.

Spodnještajerske novice.

Karmelitarice v Mariboru. Maribor je dobil nov red, red karmelitaric, ki bodo s svojim plodonosnim delovanjem osredile Maribor in okolico. To plodonosno delovanje se je pričelo že stem, da pošiljajo redovnice beraška pisma okrog „dobrih srca“ Ker je dobrih srca med našim ljudstvom veliko, kar razni redovi prav dobro vedo in jih po svoji možnosti prav imenitno izkoristijo, je pričakovati, da bodo tudi karmelitarice v Mariboru zlasti padle po kmečkih žepih.

Občinske volitve v Doberni. V zadnjem času smo že večkrat opazili, da že prvakom huda poje za regiment, pri občinskih volitvah morajo z silo delovati, če hočejo prodreti. Če bi klerikalci in pravki postavro postopali, zelo malo klerikalcev in prvakov prišlo bi v občinski odbor. Pri takih prilikah, da se zabrani zmaga naprednjakov, mora pač pomagati sila in samovolja. To zgodilo se je pri volitvah v Šoštanju, to zgodilo se je pri občinskih volitvah v Doberni (Neuhans-u). V Doberni so naprednjaki sedaj prvočet nastopili v volilnem boju. In kako huda borba bila je pri obeh strankah, dokazuje, da so skoraj vsi volilci prišli k volitvi. Od 63 volilcev v II. razr.

prišlo jih je 56, od 18 volilcev I. razr. prišlo jih je k volitvi 15. V prvem razredu bilo je vse pravilno, naprednjaki dobili so 9 glasov in so tako zmagali. V III. razr. prodrli so sami klerikalci in prvaki. V II. razredu pričakovali so naprednjaki gotovo zmago in ta bi jim tudi bila ako ne bi začela nasprotna stranka z znanimi mahinacijami. Klerikalci obkolnili so meni nič tebi nič nekaj naprednih volilcev ter jih gnali v neko sobo, od kod jih niso pustili. Kakor kaznjence gnala jih je potem klerikalska fakinaža k volitvi in prisiljeni glasovali so z nazadnjaki. Z klerikalci simpatizirala in jim stem pomagala je tudi volilna komisija z dr. Sernecom in župnikom Kukovičem. Pooblaščenega zastopnika dr. Hiederja ni pustila k volitvi, čeravno je vedla, da je bil dr. Hieder kot vseučiliščni profesor odsoten. Pač pa je pustila pooblaščenca neke ženske k volitvi, ko vendar po postavi le mož sme ženo zastopati. Seveda, ker je glasoval z klerikalci in prvaki. Ko so z takim postopanjem zmagali klerikalci v 2. m 3. razredu, začeli so streljati z topiči a že pri 5. strelu so benjali, kajti zmaga naprednjakov v I. razredu jim je vse veselje skalila. Seveda so vložili naprednjaki protest, v drugem razredu morta, če se postavno postopa, biti zmaga naprednjakov.

Maribor. (Dekan tolažitelj). Pred kratkim legel se je nek ubog delavec, ker ni mogel več za ženo in otroke skrbeti, v obupnosti na železniški tir in vlak ga je povozi. Ko je šla uboga žena samomorca k dekanu pri sv. Magdaleni p. Mariborn, vprašal jo je ta naslednik Kristosov „ali je že hin?“ Nato mu odgovori mirno žena, „prosim častivedni, človek umerje, hin je živina.“ Dekan pa se ji zareže, da je njegova duša tak zgubljena, zakaj ni „šparal“ saj je vsak dan 1 gold. zaslužil. Uboga žena mu spet mirno odgovori, da bo Vsegamogočni sodil, ali je pogubljena, samomor izvršil je le v obupnosti. Ta gospod dekan je naslednik Kristusa, ta tolaži žalostne, ta se usmili vdov in sirot! Božjo besedo ima vedno v ustah v srcu pa mržnju, v trdem srcu ni iakrice ljubezni do ubožev, do sirot. Na mesto da bi tolažil ubogo ženo, zarenči tako brezrečno, tako surovo, na mesto da bi ubogo ženo pomiloval, še jo zasmehuje. Zakaj peka vera? Kam plove duhovščina!

Št. IIJ. v slov. gor. Učitelj Viher od službe začasno odstavljen. Znan prvaški in klerikalni učitelj Vither je v kazenski preiskavi, ker je učenkam v šoli tak „poduk“ dajal, katerega sodnija ostro z ječo kaznuje. Čudno, čudno, da so o tem klerikalni listi tiki ko grob. „Gospodar“, „Naš dom“ poročajo tudi o tem!

Dobova pri Brežicah. Dne 24. novembra 1903 je našel veleposestnik Ivan Gerjevič star. svoji dekli v kuhinji brez zavesti v krvi. Imeli ste več ran na glavi; starejša, Kata Vrbešič, je bila po zdravniški izpovedbi nevarno, mlajša, Bara Vrbešič, pa težko telesno poškodovana. Tekom časa ste v bolnišnici v Brežicah ozdraveli. Poizvedovanje je dognalo, da je nekdo v Gerjevičovo hišo vломil, pri čemur se je hudobnež na roki poškodoval, ker so se našli na

zidu, kjer je vломil okno krvave sledi. V postelji omenjenih deklet pa je bil klobuk, baje last nekega Jožeta Zakošeka iz Odre na Hrvaškem, rodom iz Blance. Ker je Zakošek Baro Vrbešič prej snubil, je letel sum nanj. Orožniki so ga oddali takrat sodniji v Zagrebu, ki pa je Zakošeka kmalo spustila v prostost. Jože Zakošek je šel potem s svojim očetom Martinom Zakoškom v Ameriko, odkoder sta se pred kratkim vrnila. — Ko je šel Martin Zakošek na obisk v Blanco, so ga vjeli orožniki in ga izročili sodniji v Brežicah, in ko je prišel sin Jožef popraševal za očetom, so storili z njim enako: sedaj ne vrši preiskava. — Tak sprejem v stari domovini gotovo nista pričakovala.

Požar. Pri Mali Nedelji je požar upepelil mlin g. Mihalača. — V Rogaški Slatini zgorelo je poslopje g. Autona Kureja. — V Ptujskem zgorel je županu Strašku hram.

Naročnikom in bralcem izrekamo tem potom za vočila katera so nam poslali v toliko množici za novo leto našo najsrčnejšo zahvalo. Presenetilo nas je zares, da se je toliko množina in tako navdušeno zanimala za naš program glaseč se vse za resnico, vse za napredek, vse za duševno prostost! Dagi nam, hvala Vam vsem brez izjeme, vsem, starim in mlašim, hvala Vam za podporo in za sodelovanje za Vaš pogumen boj proti krutim sovražnikom. Dobro nam je znano, da vas zaradi našega lista neusmiljeno preganjajo vsi kutarji v dolgih in kratkih suknjah, tem večje te toraj naše veselje, ko vidimo, da stojite trdni kakor skale. Bodite prepričani, da naš in vaš boj ne bode brez uspeha, da prideje za kmete boljši, svitljši dnevi, dnevi, v katerih jih ne bodejo več teptali hujskajoči, zviti dohtarsko farški hinavci in sebičneži! Da pa bodejo ti zaželeni časi prišli tem preje, toraj pogumne naprej! Skrbite za nove naročnike, vsak iz med vas naročnikov naj pridobi vsaj enega naročnika in dvojno bode število naročnikov, število bralcev pa bode raetlo vedno in vedno naprej! Le tako nam je upati vsem napredka, upati nam in Vam duševne prostosti, da ugonobimo brezmejne laži klerikalstva in širimo resnico.

Nečloveški čeči. Iz Frama se nam poroča: Tovarnar g. Tomaž Kainz odkril je na lovnu nečloveško zločinstvo. Vdovec Čonder je strašansko pobožen in kleči vsak čas v cerkvi in moli na vse kriplje. To je vedel vsak človek v Loki pri Framu kakor je bilo tudi vsakomur znano, da ima Čonder svojega sina v kleti zaprtega. Kadno vest je povedal predpreteklo nedeljo neki gorjač tovarnarju Kranju iz Frama pri Mariboru. Ta je skrivaj pogledal skozi neko spranjo v klet in videl ondi nekega človeka, ki je bil podoben prikazni. Kranjc je to stvar naznani orložnikom, ki so prišli k Čonderju in šli v klet. Tako pri vratih jim je padel v nos neprenosljiv smrad. Ko so se privadili teme, so našli na kupu goaja človega, ki je bil shujšan do kosti, popolnoma nag in po celem telesu pokrit z debelo plastjo človeškega blata. Ko je nesrečni človek zagledal orložnike, zgrabil je par čunij in si pokrival z njimi obraz, najbrž iz strahu. Žan-

dari so dognali, da je ta človek Čondarjev 38letni sin, katerega je zverinski oče v prejšnjih letih imel z železno verigo priklenjenega v kravjem hlevu zraven krave in katerega je lansko leto vrgel v klet, ker do kosti shujšani sin ni mogel več ne stati, ne sedeli in ne hoditi. Čonder je svojem sinu dajal vsak dan po enkrat hrano, kot jo dobe prašiči. Vrh tega ga je še pretepal. Ko so nesrečnika omili, našli so vrh glave brazgotino, ki je bila posledica težkega ranjenja, ki jo je prizadela mlademu Čondru njegova „mila“ sestra s sekiro. Nesrečnega človeka so prepeljali v mariborsko bolnico, odeta in sestro pa seveda v zapor. In kaj je bil vzrok tega brezmejnega trpinčenja Čondrovega? Stari Čonder bi moral svojemu sinu izplačati dedščino, ki znaša več sto goldinarjev. Da bi tega ne bilo treba, hotel je sina počasi izstradati, da bi naposled poginil. Kakor priovednjuje ljudje v Loki, je Čonder že nekega drugega svojega sina na enak način imel zaprtega in ga izstradaval, da je naposled umrl. — V Mariboru romalo je na stotine ljudstva te dni k bolnici, a ne boleni, ampak vsi so hoteli videti Čonderjevega sina. Ta še se nemore prav gibati, a strastno pogoltne vse jedi, ki jih dobi.

Čudno se nam zdi da o tem „Gospodar“, in „Naš dom“ i dr. molčajo ko grob. Nočete vašega sotrudnika šomišljenika in župnikovega prijatelja hvaliti?

In framski župnik storil bi boljo, če bi se več brigal za nečlovečnost svojih podrepnikov, kakor za volitve. Pred kratkim pridigoval je, naj se ljudje izogibajo umazanih in smrdečih gostiln in naj raje k spovedi grejo. Bi se župnik raje brigal za smrdljivo klet svojega prijatelja Čonderja, na mesto da hoče gostilničarjem škodovati. In Čonder je kot pristni klerikalec gotovo župnika vedno ubogal in rad k spovedi hodil in ni župniku o svojem hudodelstvu povedal? Župnik za to ni vedel, kaj je mnogo ljudi vedlo, a ti so se bali to naznanite, ker je baje Čonder bil eden najljubših župnikovih prijateljev! K takim prijateljem ti le častitamo župnik framski. Ali ni bil tvoj prijatelj? „Gospodar“, „Naš Dom“, i dr. recite da je bil „Sajerčev“ šnopsar!

Nečuvena eurovest. (Hajdina pri Ptaju.) Nedeljo 24. p. m. prišel je na večer k gostilni Osenjak v Hajdini pri Ptaju sodnijsko znani potepuh Gaiser, 50 let star, pristojen na Ptusko goro pekarski pomočnik, ki je zaradi različnih „finih štiklov“ že večkrat bili pod ključem. Prosil je za prenočišče, a zaradi po manjkanja prostora ga ni dobil. In kdo bi tudi takega potepuha pod streho vzel, in za pomočnike so ja oskrbovalna sprejetišča (Verpflegstation). Dobil je večerjo in pijačo zastojn, a iz jeze, da ga niso hoteli čez noč v hiši imeti, maščeval se je ta potepuh na sledeči način. Sel je v hlev ter z velikim nožem prizadjal eni kravi **24** globokih ran. In tako sarovo je zabadal v kravo, da se mu je rezilo noža potrlo. Ko je po polnočnici dekla v hlev šla, da bi kravam krmo dala (kakor je v tem kraju, po polnočnici navada), vidla je potepuha na jaslih sedečega in v ro-

kah držal je potrt krvav nož. Krava je od groznih bolečin tropela in bila vsa v krvi. Hitro poklicala je domačine in tudi drugi ljudje so prišli gledati, in malo je manjkalo, da nebi razburjeni kmetje surouveža pretepli in še morebiti ubili. Žandermerija odgnala je Gaiserja v varno zavetje. Je to tudi sad „Štajerca“? Tega fanta pozna sodnija že od mladih let, ko še ni izhajal „Štajerc.“ Čonder in Gaiser sta pristna klerikalca in lahko je črna stranka ponosna na ta dva zločinca. Kam plovete?

Sv. Jurij ob Ščavnici. (Ponesrečil na lov.) Dne 30 decembra 1905 bil je lovec in posestnik Anton Rantaša z svojim sinom Jožefom Rantaša na lov v občini sv. Jurij ob Ščavnici. Okoli 11 ure predpoldan videl je mladenič Jožef Rantaša da je njevov lovski pes nagnal nekega mačka. Da ne bi pes mačka raztrgal šel je tja, prikel puško pri cevi, kakor bi hotel psa udariti in proč odgnati. Pri tej priliki sproži se puška in strel zadene mladega lovca v trebuh ter ga tako zadene, da je za 2 uri umrl. Rajni bil je priden in miren mladenič. Lahka mu zemljica.

Pretepi. 26. decembra napadlo je v Spodnji Hudinji nekega Antona Mirnik več fantov in ti su ga z noži težko ranili, tako da morebiti ne bo okreval. Pretepač Anton Pilih prizadjal mu je na rami težko rano. Njega ima že sodnija na varnem. — Ta dan pretepali so se tudi fanti v Gaberjah pri Celju, pa prez da bi bil kateri težko ranjen. — Krvav praznik bil pa je v Štoreh.

Luboje. V Libojah umrl je najstarejši mož v občini, Tomaž Seme in ravno na njegov imendan so ga pokopali.

Potres. 2. t. m. ob $\frac{1}{2}$ 6 zjutraj čutil se je skoraj na celem Štajerskem potres. Potres zbudil je mnogo strahu in razburjenja.

Zavrčka pošta ne bo več z Ptujom v zvezi ampak z Moškajnci. Zavrč ne bo več v zvezi z mestom ampak z vasjo, veste kmetje, kaj to pomeni? Kolikokrat ste kmetje z pošto zamogli mnogo rečij dobivati iz mesta, kolikrat ste se ob slabem vremenu in slabí poti peljali z pošto v mesto k različnim opravkom! V kratkem tega neboste imeli. Seveda grajščak Uilm, Mikl iz Marjete in vaš dekan so ja bogataši, ti se lahko z kočijo vozijo ali si dajo potrebščine iz mesta pripeljati. Na te se ubogi kmet poštno ravnateljstvo ne ozira, ti nočeš te zvezeti, a hočejo to bogataši in „hofrat“ Ploj zato se to zgodi! Pokažite kmetje, da imate isto pravico zahtevati, da ostane poštna zveza z Ptujem, kakor ti velikaši, da se zveže z Moškanjci. To se ne sme zgoditi, vsi kmetje na noge in z združenimi močmi bodemo, moramo dosegati, da ostane stara poštna zveza. Vsaka vas gleda da pride v zvezo z mestom, veliki kraj Zavrč pa bi naj bil z malimi Moškanjci zvezan? Pozor, na noge kmetje! Vložimo energični protest in mora se naša zahteva ušlišati. Daljša pojasnila v tej zadevi daje radovoljno „Štajerc.“

Imenovanje. Na mesto Bežjaka imenovan je šolskim nadzornikom za mariborski okraj učitelj Brenze

iz Sv. Vida pri Ptaju. Častitamo gospoda Brenze-tu in tudi mariborskemu okraju, da dobi tako izvrstnega moža kot nadzornika.

Podli napadi na okrajnega glavarja. Zadnja številka zloglasne, umazane „Südsteirische Presse“ napada z svojimi zadnjimi močmi na prav podel način okrajnega glavarja v Ljutomeru. Predno je popolnoma utihnila morala je še ta farška cunja zliti svojo smrdečo žlindro po poštenjaku, po zasluzenem uradniku. Vsak človek ve, da je vsak, kojega blati ta umazan listič poštenjak, in ravno ti so klerikalskemu gobezdalno trn v peti.

„Südsteirische Presse“ farška cunja, pisana v nemškem jeziku, prenehala je z novim letom. Zakaj? Vsi naročniki zapustili so ta list, ki drugač ni priobčil, nego nesramne napade na obče znane može poštenjake. Mnogo mnogo škode povzročil je ta list, vsakdo si je mislil, če se take nesramnosti pišejo v listu duhovščine, tedaj tudi taka duhovščina ni vredna niti piškavega oreha. Ta list in njegovi sodelovalci bodo se morali enkrat zagovarjati, zakaj pa še vera, ti se bodo morali zagovarjati, da je posebno na Spodnjem Štajerskem toliko odpadov od naše svete vere. Ko bi Kristus spet na svet prišel med ljudi, vzel bi bič in izgnal take hujskajoče „dušne“ pastire iz cerkve kakor nekdaj menjalce in trgovce iz templja. Na mesto „Südsteirische Presse“ izhajale bodo „Südösterreichische Stimmen.“ Radovedno smo na ta listič. Jabolko ne pade daleč od drevesa, gotovo tudi naslednik umrlega lista ne bo več prida.

Razne stvari.

Reja štajerske kure. Ročna knjižica za kmetovalce in perutninarje od Armina Arbeitera, oskrbnika v Feldhofu pri Gradcu. V samozaložbi pisatelja Želja, ktero je že zdavnaj gojil naš kmet, zlasti štajerski, v kojega gospodarstvu je tudi reja kokošij zelo važna, se je izpolnila z izdajo zgoraj omenjene knjižice. Na 100 straneh obsega brošurica vse potrebno, kar mora znati perutninorejec o reji štajerske kure, o njenih lastnostih in donašanju raznega haska, ki ga nam da, kakor tudi o praktični, priprosti, toda umni reji. Vrednost knjige zelo poveča okolnost, da jo je spisal in sestavil mož, ki ni samo znan v Avstriji in daleč preko mej kot pisatelj, ampak tudi kot zelo praktičen perutninorejec. Vse, kar piše ta gospod pisatelj, je vzeto iz prakse in namenjeno za On piše priprosto in poljudno, kar more le izkušen mož, tako da si je vsak kmetovalec oziroma kmetica in tudi začetnik koj na jasnem, kaj je treba storiti za umno in dobičkanosno perutninorejco. Glavna stvar je, da se izognemo v kmečkem obratu velikim izdatkom; kajti dandanes se najde v kmečkih hišah malo denarja, in kmet mora delati s priprostimi, cenimi sredstvi. Le v tem slučaju more kmet izhajati. Gospod Arbeiter, znan kot praktičen mož, je na tem polju nepresegjen. Njegove naredbe, ki jih priporoča, krmljenje in oskrbovanje, vse je priprosto, primerno in tako urejeno, da lahko kmet vse sam po ceni pridela, odnosno iz dela.

Naj ne zamudi noben kmetovalec, si nabaviti te knjige za svojo ženo in deco. V knjigi najdete tudi lepe slike o raznih vrstah štajerske kure, tako da si more vsakdo dobro predstavljati našo izvrstno svetovnoznameno štajersko kokšo. Brezvomno bode ta Arbeiterjeva knjiga tudi primogla k temu, da še bode štajerska kura bolj zaslovela; ta brošurica bodo pridobilna naši perutnini še nove prijatelje in odjemalce in kmety, ki se za rejo perutnine, zelo malo brigajo, spodbujala, da se bode tudi zanimali in začeli z dobičkonosno perutninorejco. Perutnina postaja leto za letom vedno dražja in zakaj ne bi kmet tudi v tej stroki pridobil nekaj denarja. Knjiga stane 1 K 20 v s poštino vred, ako se ta znesek vpošlje z naročilom vred.

Zanimiv račun nekega „slikarja“ se je dobil v hamburškem arhivu. Račun je datiran z 12. februarjem 1783 ter je bil namenjen predstojniku cerkve sv. Duha. Račun se glasi: 1. Sv. očenaš zboljšal (ni bilo mnogo dela) 4 pf. 2. Deset božjih zapovedi popravil 6 pf. 3. Razbojniku na križu napravil nov nos in devet novih prstov 10 pf. 4. Poncija Pilata osnažil ter mu naredil nov dim okoli kape 1 marka 4 pf. 5. Angelu Gabrijelu pozlatil peruti 1 marka 10 pf. 6. Deklo visokega duhovna trikrat namazal ter ji napravil karmina na lice 14 pf. 7. Petrovemu petelinu napravil nov greben in par peres 2 marki 4 pf. 8. Mariji Magdaleni lase pobarval 4 pf. 9. Nebo na vzhodu zjasnil in napravil nekaj novih zvezd 2 marki 10 pf. 10. Peklenski ogenj nekoliko podpihal in enemu hudiču nov rep pritrdir 1 marka 12 pf. 11. Nekaterim zavrnjenim dušam verige popravil 8 pf. 12. Vseh 12 apostolov na stebrih namazal 1 marka 12 pf. 13. Iste apostole zadi črno namazal 10 pf. Skupno: 14 mark 2 pfeniga.

Kranjski kaplan v „Polizeiblattu“. Zadnja številka policijskega lista za Kranjsko prinaša tiralnico sodne oblasti za ubegljam zaradi nečistosti preganjenim kaplanom. Ta poziv je vsekakor policijskim organom prepozno došel, ker po ljudski govorici je ta kaplan že onkrat velikega morja in se na gorkem v pest smeje avstrijskim sodiščem, ki še le tedaj iščejo hudodelske farje, kadar so ti že na varnem.

Kadilci imajo prednost. Pri predavanju o srečnem zakonu v newyorškem ženskem klubu je pozivala predavateljica svoje poslušalke: „Nikdar si ne jemljete moža, ki ne kadi. Po mojih bogatih izkušnjah so vasi možje, ki ne kadijo, nestrpni in prepirljivi ter nimajo humorja. Posebno po obedu je tak mož neznen. Brez miru bega po sobi, ker mu nečesar manjka, in išče kakršnekoli prilike, da bi razgrajal. Kadilec pa si nažge po obedu z velikim razpoloženjem svojo smotko ali pipo in ter se zaziblje potem v stanje najsrečnejšega zadovoljstva. Parepričana sem, da je previdnost božja določila, naj mož kadi in da je le zategadelj ustvarila tobak. Z možem pa, ki se v tem pogledu ne pokori previdnosti božji, nekaj vi v redu. Zato vam svetujem odkloniti vsako ženitno ponudbo nekadilca!“

Nogo zlomil si je pri drsanju na ledu nadvojvodova Karl Franc Jožef, starejši sin najvojvode Ottona.

Beračovo promoženje. Kako poročajo dunajski listi, prišel je v bolnišnico usmiljenih bratov na Dunaju berač, pri katerem so našli hranilnično knjigo v znesku 28.000 K in več vrednostih papirjev. Berač se piše Janez Kasina, doma na Češkem in je bil v mladosti krojaški pomočnik. Star je sedaj 72 let in berač že 50 let. — Vsak stan pač prinese prej bogastvo, kakor kmečki.

Duhovnik med mašo tepen. Iz Karlovca se poroča: Da hočejo popi ljudstvo na vsak način poneumniti, je zaana stvar. Tak je tudi pop Hegedić, ki je zahteval od gospe Željko da se mora vsak teden dvakrat izpovedati. Ker je Željko pred kratkim zahtevala, da jo mora Hegedić vsak dan izpovedati, se je ta uprl in ker mu ženska ni dala miru, jo je v cerkvi klofutnil. To je pa pobožni ženi bilo preveč, akoravno je bila tako srčno vdana svojemu dušemu pastirju. Sklenila je, da se mu osveti in je že parkrat čakala, da mu povrne njegove klofute. A šele v soboto se ji je ponudila prilika za to. Med mašo Hegedićevo se je Željko navalila na svojega sovražnika in ga korenito preteple, a bi jih bil pop še več dobil, da ga niso stražniki rešili iz nevarnega položaja. Celi zadevi se smeje ves Karlovac, samo to je vsakemu žal, da jih Hegedić ni več dobil. Hegedića bi pa vprašali: Kako se strinja klofutanje v cerkvi z onim vzvišem naukom, ki ga je vzela z zakup črna banda?

Državna zbornica otvorila se bode apet 26. tega meseca.

Lakota na Japonskem. V severnih pokrajinalah Japonskega grozi lakota, ker ljudi nimajo za zimo nobenega živeža več.

Rupne kače. In Bohinja se poroča, da je nad Komarco pod Tičarico velika podzemeljska jama z velikim jezerom. V tej jami je baje mnogo kač rdečkaste barve in zelo neprijetnega duha. Pripovedujejo o njih, da so dolge po 4 metre in debele kot človeško stegno ter da prihajajo na svetlo le pred nevihtami. Tem kačam pravijo rupne kače. Jama je še nepreiskana in tudi za kače se še ni nihče zanimal. Pač so poskusili dospeti v jamo in si ogledati jezero pred leti pastirji in drvarji, a se jim ni posrečilo. Spustili so v jamo tramove, da bi znotraj napravili plave in se po njih vozili po jezeru, toda ko so v jami na bregu pri luči pridno zbijali plave, so iz lukan začele kače dvigati glave, da so se vsi zbalili in zbežali. Koliko je resnične na tem, se seveda ne da kontrolirati. Pač pa se pripoveduje, da je podobno kačo videl neki kmet tudi pod Babjim zobom, kjer so tudi podzemskie jame. Bilo bi dobro, da bi se vsa stvar natančneje preiskala.

Naše srčne funkcije so, kakor znano, najimenitnejše delovanje v telesnem ustroju. V zanimivi nemško pisani knjižici („Spomenica o strupovitem učinkovanju alkohola in kave“) izvaja dr. H. Stoll, ravnajoči zdravnik v kopališču Naunheimu, slovečem za srčne bolezni, tako po svoji izkušnji v tisočih primerih kakor tudi po preizkusih drugih zdravniških veščakov, da je tropška kava s svojim strupenim

kofeinom nevarna, da, najnevarnejša sovražnica našemu srcu. Zlasti ta učinek kofeinov, da počasi, toda po rodovitem uživanju kave neizogibno razširi in in omrtvi srčno mišico, za čimer nastopi srčna slabost in pogostoma kap, se označuje za posebno usodenega. Kot najvarnejši zabranilni in nasprotni pomembek priporoča imenovani specialist za srce, Dr. Sig. Erben v nemškem časopisu „Die Gesundheit“ Kathreinerjevo Kneippove sladno kavo, ki, ne da bi se izgubil dobri okus, kot izdatna primes zrnati kavi ublaži njene škodljivce učinke ter jih skoro popolnoma odpravi. Ali tudi zaradi okusa po zrnati kavi, ki ga ima samo Kathreinerjeva Kneippova sladna kava, je ta kava brez primesi tropške kave izvrstna pijača, ki jo že v mnogoštevilnih družinah uporablajo več let in ki se povsod obnaša kar najbolje.

Gospodarske stvari.

Počrnenje vina. Ker je bilo letos ob trgovini deževno vreme in je grozdje močno gailo, bo mnogo vina pri pretakanju počrnelo. Ta prikazen pokaže se včasih tudi, če denemu vino iz soda v steklenico. Da zabranimo to bolezen, ki je osobito pri belem vinu navadna, priporočamo, da se vinska posoda, predno pretočimo vino v njo, nekoliko z žveplom zapuha. Žvepleni dim mora seveda ostati v posodi. Če je vino popolnoma povrelo, ne škodi mu žvepleni dim prav nič, ker se spoji ta polagoma z alkoholom v razne aldebilde, ki dajo vinu celo prijeten aroma. Preveč se seveda ne sme žveplati, ker bi se ne mogel v tem slučaju ves dim spojiti z alkoholom in po takem vinu bi lahkobolela pivca glava.

Deset pravil za reje perutnine po zimi. 1. Kurnik naj bo primerno gorak; pod 4—5 °C ne sme pasti toplota v njem. Zato zadelaj vse špranje, da ne more veter v kurnik. 2. Tudi prevelika toplota ni dobra. Čez 10 stopinj C ne sme biti v kurniku, sicer se žival na mraz prišedši kmalu prehladi. 3. Perutnino se ne sme imeti v hlevu z drugo živilo, ker vlaga in sopar od živine perutnini škoduje. 4. S pokladanjem zrnja daj živalim priložnost k praskanju po prsti, zato jim pomešaj hrano med ali pesek, da si hrano ondi same poiščajo. 5. Izpusti žival ob lepem vremenu vsaj po par ur v dnevnu na zrak, da se razhodijo. Ob času hudega mraza, dežja in snega naj to seveda izostane. 6. Davaj perutnini mlačne pijače in zjutraj nekoliko segretega ali spraženega zrnja. To tako vpliva da kokoši bolje neso. 7. Tu pa tam daj živalim tudi nekoliko mesne hrane, katera nadomestuje poletni mrčes. V to služijo razni kuhaninski ostanki. Tudi rezzano in skuhano sočivje (zelje, repa i. t. d.) in celo sparjeno seno je po zimi dobra kokošja hrana. 8. Kadar kolješ perutnino, izbiraj bolj stare živali, s katerimi se po zimi ne da nič kaj prirediti. 9. Razdeli perutnino v več predalov po vrsti in tudi po velikosti. Ako jih zapreš vse skupaj, zajedajo močnejše dobriz, da ne more ta do hrane, ali pa ga večje še celo pobijajo. 10. Petelin naj bode pri kokoših le kak mesec, da uporabiš

oplojena jajca potem za valjenje. Petelina za pleme je najbolje kupiti na zimo, da se kokoši na spomlad oplemenijo.

Krmiljenje svinj ob času, ko imajo mladiče. Kadar nam je svinja skotila mlade, krmimo jo kolikor mogode, bolj z mlečno hrano. Zraven je dobro primešati zelenih rastlinskih krmil, repe zabeljene s pšeničnimi otrobi, zraven pa še juhe od zdrobljenega ovsaa. Ko mladiči vzrastejo, treba je seveda svinji hrano pomnožiti, da nabere več mleka. Dobra hrana veliko priporomore k vstrajnosti svinje in razvitku mladih prascev. Dostavimo še, da je treba hrano tudi nekoliko osoliti, včasih je dodati pa tudi nekoliko klajnega vapna.

Pisma uredništva.

Milwauke Vis (Severna Amerika) J. L. in J. St. Sprejeli smo za naročnino 2 dolarja, enega za L. in enega za St. Vasa (St.) naročnina plačana je do 1. januarja 1906. — Fresen. Reč je preveč osebna. Prosrite župnika in on bo že farmanom dobrega organista priskrbel. — Celjski naročniki. Vsako dobro delo potrebuje čas, tudi vaši želji se boste ustreglo. Ostanite nam se nadalje zvesti in udani. — Brežice. Preveč osebno. Prosimo kaj druga. — Sv. Martin pri Vurbergu. Ker smo se zadnjie župnika našim bralcem v pravi luči predočili, mislimo, da mu bo že višja duhovska oblast dala pravi migljaj. Zato ne priobčimo obširno Vašega dopisa. Če je zbirca rešena, vam ni treba župniku kaj dati, kadar hodijo njegovi nosači z nikdar polnimi žakji fehat. Ako se župnik ne poboilja in se nadalje po stari poti hodi, pisite nam. Ostanite zdravi. — Pišece. Knjizico „Cerkvene pristojbine“ smo naročili Vam poslati in jo morate že v rokah imeti. V tej knjizici je razvidno, koliko sme po postavi župnik računati in tega se držite. Ako imate pismen račun od župnika, idite k glavarstvu in prosite za odmerjanje računa. To storiti se Vam brezplačno. — Sv. Vid. Naznanite celo zadevo sodniji. Mi tega ne moremo priobčiti — Vseh dopisov nam ni bilo mogoče priobčiti, pridejo pravodnije na vrsto. — Zahvaljujemo se vsem, ki so nam že naročnino poslali, ga se nam tega niso storili, prosimo, da to store tekem tek mesca, ker račune sklepamo. — Slovenjgrade: Priobčimo prihodnjič. Kaplana si bomo natanko pogledali. — L. B. v Sisku. Mi vam redno pošljamo list, naslov na oklepken je cisto tak, kak spet vposlan. Ako dohavljate „Slovenskega Štajerca“ je to lumperija, pošljete ga nazaj, a na pošti zahtevajte odločno naš list ki se vam mogoče z kranjsko cunjo zamenja. Ako še se vam to enkrat zgodi, poročite nam.

Loterijske številke.

Trst, dne 23. decembra: 3, 7, 16, 75, 60.
Gradec, dne 30. decembra: 78, 11, 12, 33, 60.

Kateri bolesnik rabijo z najboljšim uspehom naravno vracajo namreč Franc Jožefov grenki vrelec (Bitterquelle)? Vsi tisti, kateri so prisiljeni služiti si svoj kruh bodisi s telesnim, bodisi z duševnim delom in ki občutijo vsled teh naparov motenje v prehavjanju, splot v vatah telesnih organih. Pa tudi tistim ubogim srečnim, kateri so utivali prečilno ob miti življenja in katerim grozi debelost se svojimi neznoznimi občutki, se priporoča za njihovo zopetno zvradičev kot najboljše in edino uspešno sredstvo Franc Jožefov grenki vrelec.

Zaloga pri V. Schufink v Ptiju.

Kathreinerjeva Knelpova sladna kava

je edina sladna kava, ki dobiva po Kathreinerjevem načinu posebnega proizvajanja priljubljeni vonj in dobar okus zrnate kave. Njene velike, vobče priznane zdravstvene prednosti so čestokrat poučarjali najoddlicnejši strokovnjaki znanstva.

Poleg izdatnega prihranka v vsakem goščinjstvu je vsakdanja uporaba zlasti za mladino neprecenljive vrednosti!

Poučarjajte pri nakupovanju izredno ime KATHREINER in zahtejajte le izvirne zavojne z varstveno znamko »Kathreiner«.

Javna zahvala.

Moj 12. decembra 1905 umrli mož Franc Murko bil je le kratki čas pri životni in rentni zavarovalnici „Allianz“ na Dunaju (Lebens- und Renten-Versicherungs-Gesellschaft „Allianz“ in Wien) zavarovan in izplačala mu je takoj zavarovalnica cel zavarovan kapital v znesku 1000 K.

Izrekam tedaj najtoplejšo zahvalo životni in rentni zavarovalnici na Dunaju (generalna agentura v Grazu, Jakominiplatz štev. 15) kakor tudi kasirju Janezu Bedrač v Ptiju, florijanski trg štev. 2, in sicer tem bolje, ker je moj umrli mož še le K 70 68 vplačal.

Ptuj, 28. decembra 1905.

Terezija Murko

posestnica v Rablidorfu štev. 21 pri Ptiju
Podpisani občinski urad potrdi izplačo zavarovane vsote.
Občinski urad Kartovina pri Ptiju.

Občinski predstojnik: Franc Babovek.

Dam v najem

2 sobi, prav po upodbi ceni, zelo priljubljeni za kakega krojača ali črevnjarja. Franc Schosteritsch v Sv. Vida pri Ptiju. 10

Mlad viničar

z temo se sprejme. Wilhelm Badl, Maribor, glavni trg (Hauptplatz stev. 14).

Malo posestvo

okoli 3½ oralov njiv, sadunovnik, ki daje vsako leto okoli 6 polovnjakov jabolnic, 1 oral gozd, ki je takoj za sekati, se zelo po nizki ceni, za 750 gl. proda. Ponudbe naj se vpolijo pod „R. W.“ podle restante Pragerske Pragerhof.

Ugodna prilika k nakupu.

Vitale (Göppel), skoraj nove, zelo solidne konstrukcije, peljajo se na desno in levo, z podstavno ploščo montirano na švelarjih in podbojih, predstava 1: 24, uporabijo se za napravljanje rez, mlatenje i dr. se zaradi vpeljave električne sile, z 6 m dolgim remnon in 6 krožci za remne prav po ceni proda. Da so vitale v dobrem stanu se jamči.

Oskrbništvo grajsčine „Mahrenberg“.

Popolno prepričanje

da sta lekarnarja
Thierryja balzam in centifolij-
sko mazilo

nedosežno uspešno sredstvo za vse notranje bolezni,
influenco, katar, krč in vnetje vseh vrst, telesno sla-
bst, motenie prebave, za rane, bule in poškodbe. Pri
naročbi balzama ali pa na željo posebej se poslije za-
stojnji knjizica s tisoč originalnih zahvalnih pism kot
domači svetovalec 12 majhnih ali 6 dojnatih steklenic
balzama s N. 60 majhnih ali 30 dojnatih steklenic
15 N. — 2 lončka centifolijskega mazila 360 N. franko
z zabojkom.

Naslov: Lekarnar J. Thierry v Pregradi pri Rogatcu. Ponarejalce pre-
naredb bom sodno zasledoval.
Dobiva se v vseh večjih apotekah in dregerijah.

Karl Kasper, Ptuj, gospodska ulica 11

c. kr. zaloga smodnika.

Priporočam svojo bogato zalogo vsakovrstnega smodnika v svinčenih škatljicah, okroglega in raznesilnega, vse vrste kapselne, patrona za puške (Lancaster in Lefanche št. 20, 16, 14, 12), patrona za samokrese 7, 9, 12 mm šprihe, nadalje imam veliko zalogo umetnega ognja in raketeljnov.

Velika zaloga špecerijskega blaga, sladkorja, kave, čaja, riža, mila (žeife), petroleja, južnega sadja itd. Imam vsakovrstno olje, bučno in pravo najfinejše.

Glavna zaloga kajnita in tomaževe žlindre za gnojenje travnikov in vinogradov, nadalje zaloga galicije, žvepla, rafije, gumija za cepljenje itd.

Vse navedeno dobro in po ceni.

Priden konjski hlapec

in
priden, čvrst fant
(ki bo vozil pivo) se sprejmeta pri
Maks-u Straschill
v Ptaju.

Izjava.

Jaz podpisani **Jernej Zafošnik**, posestnik v Gornjih Jablanah obžalujem, da sem v Frassovi krčmi g. občinskega predstojnika Antona Goliat iz Cirkovec lahkomisljeno obdolžil, da je v računu glede napravljenja školske občinske ceste izdatke višje postavil, kakor so v resnici bili.

Jaz prosim g. Goliat-a za odpuščenje in prekličem svoje žaljive trditve.

PTUJ, dne 23. decembra 1905.

Jernej Zafošnik.

Za prodati

dobro seno, otava in detelja pri g. Jožefu Fürst v Ptaju.

Pisarniški uradnik,

savi in govoru znožen, vosten in trezen, se sprejme z 1. januarjem 1906 pri upravnosti „Stajerca.“

nemškega in slovenskega jezika v pi-

Ženitna ponudba.

Dekle, 24 let staro, izurjeno v gospodinstvu, želi se poroditi z solidnim samcem ali vdovcem. Prednost imajo železniški uslužnenci. Ponudbe, če mogoče z fotografijami pod šifro „Vlasta“ na upravnost „Stajerca.“ 9

Za prodati 534

lepo posestvo, v bližini Maribora, 47 oralov, največ travnikov, nekaj polja, gozda in mal vinograd, velik sadunosnik z žlatnim sadjem, vse arondirano. Hša in gospodarsko poslopje zidan, z opeko krito, se zaradi smrti ugodno proda. Vprašanja naj se naslovijo na upravnostu „Stajerca.“

Veliko presenečenje!

Nikdar v življenju ni več take priloznosti 33
500 komadov za 1 gld. 95 kr.
Ena krasno pozlašena precisa ura, katera točno teče in za katere se jamiči, z jako primerno veritico, ena moderna židana kravata za gospode, 3 jako fini ſepni robi, en prstan za gospode z imit. žlabnim kamenom, 1 krasen možniček, 1 jako fino ſepno zrcalo, 1 par manšetnih gumbov, 3 gumbi za srajco, (3%, dubla-zlat) z patentiranim zaklepom, 1 jako fini tintonik iz nikelina, 1 fini album z 36 najlepšimi slikami, 1 eleg. brodča za dame (novost), 1 par bouton s simili-brilantom, 5 različnih smečnih reči za stare in mlade, 20 različnih reči za koreſpondenco in še 400 drugih različnih stvari, katere se rabijo pri hidi in so za vsakogar potrebne. Vse to se pošte z uro vred, katera je sama tega denarja vredna, za samo 1 gld. 95 kr. Razpoſilja se proti postnemu povzetju ali če se denar pošte naprej.

Dunajska centralna razpoſiljalnica P. Lust, Krakov (Krakau) Nr. 41.
NB. Za neugajajoče se denar vrne.

Učenec 526

z dobrim šolskim spričevalom se takoj spreime pri V. Leposeta v Ptaju, trgovina z ſpecerijskim blagom,

Veliko presenečenje.

Nikdar več v življenju se ne poudi tako priloznost.

500 kesov samo 1 gld. 86 kr.

Ena krasno pozlašena 36 ur tečna precisaner ura s sekundnim kazalom, ki natanko kaže in za katere se jamiči 3 leta, ena moderna židana kravata za gospode, 3 jako fini ſepni robi, en prstan za gospode z imitiranim žlabnim kamnom, 1 nastavek za smodke z jantarjem (berenštinom), 1 eleg. brodča za dame (novost), 1 krasno ſepno tojletno zrcalo, 1 usnjet možniček, 1 ſepni notič z priravo, 1 par manšetnih gumbov, 3 gumbi za srajco, vse iz dupla-zlate z patentiranim zaklepom, krasen album za slike v katerem je 36 najlepših podob sveta, 5 reči, katere povzročajo pri starih in mladih mnogo smeha, 1 jako koſtina knjiga, v kateri so zložena pisma, 20 reči za koreſpondenco in še 400 drugih različnih stvari, katere se rabijo pri hidi in so za vsakogar potrebne, vse to se dobri z uro vred, katera je sama tega denarja vredna, za samo gld. 1-80. Razpoſilja se proti povzetju ali če se denar pošte naprej, skozi dunajsko razpoſiljalnico Ch. Jusperwirth, Krakau A/14. 1038
NB. Za neugajajoče se denar vrne.

HANS WOUK, trgovec v Poljčanah (kolodvor)

priporoča svojo bogato zalogu blaga za možko in žensko obleko in različno platneno blago in gotove ženske in možke obleke.

Potem sladkor, moko itd.

Kupuje po najviših cenah jajca, maslo, vsakovrstne želne pridelke itd.

Lastnik žganjnice, prodaja domačo žganje na drobno in debelo, in kupuje in prodaja domača vina na debelo.

Urednik

zmožen in izvrsten časopisec dobi takoj ali pozneje trajajoče službo pri slovenskem naprednem časniku „Štajerc“, ki izhaja vsakih 14 dñij. Plača začetkom 140 K na mesec — in pristranski zaslugek. Ponudbe, katerim mora hiti priloženo kako lastno časnikarsko delo, na upravništvo „Štajerca“ v Ptiju.

Brata Slawitsch

v Ptiju 106

priporočata izvrstne šivalne stroje (Nahmaschinen) po sledeči ceni:

Singer A	70 K — h
Singer Medium	90 — "
Singer Titania	120 — "
Ringschiffchen	140 — "
Ringachifchen za krojače	180 — "
Minerva A	100 — "
Minerva C za krojače in čevljarje	160 — "
Howe C za krojače in čevljarje	90 — "
Cylinder Elastik za čevljarje	180 — "

Deli (Bestandteile) za vsakovrstne stroje. Najine cene so nižje kakor povsodi in se po pogodbi plačuje tudi lahko na obroke (rate). Cenik brezplačno. 106

Svinjske kože, konjske kože, teleće kože, goveje kože, zajje kože, potem kože od kunic, kože od lisic, kože od dihurjev in kože od vider kupuje

S. FRIEDRICH, Ptuj, poštne ulice štev. 4. 495

Plačuje za imenovane kože višje cene, kakor kdo drugi.

Nagrobne vence

(Grabkränze) jako fino izdelane po 6, 8 ali 10 kron, kakor tudi venčne trakove (Kranzschleifen) z napisom ali brez napisa imata v obilnej zalogi 475

Brata Slawitsch v Ptiju.

Stroji za napravljanje rezi

s patentovani tečaji na valjarje, ki se sami mažejo, s prav lahkim tekom in prihranitvijo moči do približno 45%.

Stroji za rezanje repe in krompirja, mlini za napravljanje šrota, za mečkanje sadja, stroji za parenje krme,

prenosilive štedilne peći s kotlom z emajliranimi in neemajliranimi vložnimi kotli, stojedi ali pa taki, ki se dajo prevažati, za kuhanje ali parenje krme, krompirja, za mnoga gospodarska in gospodinjska opravila i. t. d., nadalje luščilni stroji za koruzo, čistilni mlini za žito, trijerji, razbiralniki, stiskalnice za seno in slamo, mlatilni stroji, vitali (Göpel), jekleni plugi, valjarji, brane.

Najboljši sejalni stroji Agricola

(zistem na tiralna kolesa) z najlahkejšo rabo, z menjalnimi kolesi za vsako seme, za breg, kakor za ravnino.

Samotvorne patentovane škopilne priprave za pokončevanje različnih škodljivih rastlin škodovalcev na sadnih drevesih in za zatiranje peronospore izdelujejo in razpošiljajo v najnovjejsi odlikovani konstrukciji

Ph. MayfARTH & Co.

tovarna gospodarstvenih strojev, livačna železa in fužine na par Dunaj, II/I, Taborstrasse 7i.

Illustrovani katalogi zastonj in franko. Zastonki in prekupeci se isčejo.

Pravo domače platno

ta rjuhe in perilo priporočava po sledečih cenah:

Cela sešita (rjuha) za posteljo 2 ali 2½, metra dolga, velja samo 1 gold. 20 kr. — Najfinjejsa sešita rjuha iz tenkega domačega platna 2 m dolga, velja samo 1 gld. 50 kr.

To domače platno se tudi prodaja na metre in sicer velja, čeprav je platno 160 cm široko, meter samo 75 krajev. — Domače platno za „Krokoče“ velja meter 20 ali 25 kr., za obliko meter 28 do 35 kr. Vzoreci (muster) se tudi vpodijo pa zahtevo.

Brata Slawitsch 265
trgovca v Ptiju, Florianski trg.

Najboljša kava 422

z dobrim izvrstnim okusom, se dobi le pri nas po naslednjih cenah in sicer loco Pola.

Salvader, najfinjejsa kila 2 K 28 v	Java	kila 2
Perl	Ceylon 1	2
Perterico 1	Perl 1	2
II	Mocca 1	3

R. Kandolin

trgovina z kavoj in vinom Pela (Istra).

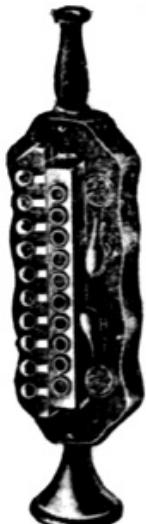
Dva močna pekovska učenca

sprejme Jožef Berlinger, pekovski mojster pri Sv. Martinu blizu Varberga. Taki učenci, ki so se že učili v tej stroji, imajo prednost in dobé tudi tedensko plačilo.

496

Brez učitelja
brez uka

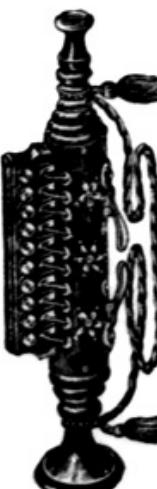

brez znanja not (sekiric)
zamora igrati vsak na mojem
pihalnem Blas-Accordeon in
Flötofon-u pesmi, koračnice
(marše) in plese. Za svatbe,
veselice, izlete i. t. d. posebno
za priporočati. Vsakemu godalu
se doda zastonj

šola za samouk

(Selbsterlernschule), po kateri
se lahko nauči igrati. Posilja se
proti poštnem povzetju (Nach-
nahme) od

**Erzgebirgische Musik-
waren-Versandhaus**

Hanns Konrad v Mostu (Brüx) št. 876 (Češkem).

Stev. 368. Blas-Accor-
deon z 10 tipkami, 20
glas., 2 basi, dolgost
36 cm. gld. 1-25. 3 ko-
mad. gld. 3-56.

521

Bogato ilustrirani ce-
niki z čez 1000 slikami
pošiljajo se na zahte-
vanje zastonj in franko,

Stev. 2087. Flötofon z
10 tipkami, 20 glasi,
8 basi, cilindraste po-
dobe, dolgost 40 cm.
gld. 2 — 3 komadi
gld. 5-50.

521

Ura kukavica K 8.50

Lepo izrezano kazalo z ptiči, koščenimi številkami
in z koščenimi kazalci, kuha vsako uro in vsake
pol ure, 33 cm visoka, kompletna z 2 postavljenimi
uteži v podobi čvrsta, natančno regulirana, la-
totsko delo 519

samo K 8.50 samo.

Okrugla ura, ki se navije vsakih 36 ur z uteži,
premer 16 cm K 3.—. Taista ura, 8 dni idoča,
premer 30 cm K 5.60.

Za vsako uro jamtji se pismeno 3 leta.
Vsako leto razposiljanje več 50.000 ur k največji
zadovoljnosti mojih častitih odjemalcev. To število,
ki se na Avstrijskem gotovo ne najde, je naj-

boljše potrdilo o solidnosti moje tvrde.

Vsako, tudi najmanjše naročilo se tečno odpravi.

Razposilja po poštnem povzetju (Nachnahme)

HANNS KONRAD, Prva tvrdka ur v Mostu (Brüx) št. 876
(na Češkem.)

Bogato ilustrirani ceniki z čez 1000 slikami se pošiljajo na zahtevo
zastonj in franko.

Za vsaki instrument jamtam. — Popravila se izvršujejo tako fino in po
najnižjih cenah.

Ohranitev zdravega
ŽELODCA.

biti najved v ohranitvi, pospeševanju in v uravnavi prebavljanja
ter od tranzitiv nadležnega zaprtja. Preizkušeno, iz izbranih naj-
boljših in uspešnih zdravilnih zeli skrbna napravljeno, tek zbuja-
joče in prebavljene pospešujejo in lahko odvajajoče domače
zdravilo, ki ublaži in odstrani znanne nasledke nezmernosti, slabe
diete, prehlajanja in zopernega zaprtja, n. pr. zorelico, napenjanje,
nezmerne tvorive kislina ter krke je dr. Rose balzam za želodec iz
lekarni B. Fragnerja v Pragi.

1/4 steklenice 1 krona, celo steklenica 2 krona.

SVARILO! Vsi deli embalaže imajo po-
stavno deponovan varstveno
znamko.

Glavna zaloga

B. FRAGNER-JA, c. in kr. dvornega dobavitelja
„pri črnem orlu“, Praga, Malá Strana, ogel Nerudove ulice 203.

Po pošti razpošilja se vsak dan
Proti vpošiljati K 256 se pošije velika steklenica in za K 1-50
mala steklenica na vse postaje avstro-ogrške
monarhije poštne prosto.

Zaloge v lekarnah Avstro-Ogrske. 135
V Ptaju dobi se v lekarni
gospoda Ig. Behrbalka.

Samo 5 kron Anker-ura prihodnosti Samo 5 kron.

je moja prava švicarska anti-
magnetična patent-anker-rem-ura,
„system Roskopf“ z masivimi na-
kamnimi tekočimi, solidnimi anker-
deli, z pristnim email-kazalnikom,
v masivnem, pristnem, niklastem
okrovu z varstveno plumbo, 36 ur
idoča, z postavljenimi in ukrašenimi
kazalci, točno repasirana z 3 letnim
pismenim jamstvom, komad

kron 5 kron

3 komadi K 14.—, 6 komadi K 27.—
Taista ura z kazalcem sekund,
komad K 6.—, 3 komadi K 17.—,
6 komadi K 33.—
Taista ura v črem jekleinem
okrovu K 6.50, 3 komadi K 18.—,
6 komadi K 34.—

Taista ura z dvojnatim pokrivalom v pristnem niklastem okrovu brez
kazalca sekund K 8.—, 3 komadi K 22.—, 6 komadi K 40.—
Taista ura z dvojnatim pokrivalom v črem jekleinem okrovu,
komad K 8.50, 3 komadi K 23.—, 6 komadi K 42.—

Taista ura z dvojnatim pokrivalom v pristnem niklastem okrovu z
kazalcem sekund K 9.—, 3 komadi K 24.—, 6 komadi K 45.—
Taista ura v pristnem srebrnem okrovu, odprtia, brez kazalca

sekund K 10.—, 3 komadi K 27.—, 6 komadi K 52.—

Taista ura v posebno trdem srebrnem okrovu z kazalcem sekund
odprtia K 12.50.—, 3 komadi K 35.—, 6 komadi K 68.—

Taista ura, z 3 srebrnimi pokrivali v srebrnem okrovu z kazalcem
sekund K 16.—, 3 komadi K 46.—, 6 komadi K 90.—

Taista ura, dvojnato pokrito, v posebno lepo graviranem srebrnem
okrovu z kazalcem sekund K 18.—, 3 kom. K 50.—, 6 kom. K 96.—

Prosim ne mislite, da so take Roskopf ure, kako jih navadni pro-
dajalci po ceni prodajajo. Moja anker-ura prihodnosti naj bo vsem
zanesljiv in dober časomer in zadostuje vsem zhtevam, ki jih
imamo do res dobre ure. Vsako leto razpotiljam več ko 50.000
komadov k največji zadovoljnosti mojih častitih odjemalcev. Te
na Avstrijskem pač same pri meni obstajači stevilo kaže solidnost
moje tvrde. Vsako, tudi najmanjše naročilo se vestno in tečno
odpravi. Zamenjava dovoljena, če še poslano ni pokvarjeno ali se
vrne denar brez odstotja nazaj.

Razposiljiva po poštnem povzetju po

prvi tvrdki ur HANNS KONRAD v Mostu (Brüx)

stev. 876 (na Češkem).

* c. kr. sodnijsko zaprišen cenilec.
Odlikana z c. kr. oricom, zlatimi in srebrnimi medaljami, in 100.000
povalnimi pismi iz vseh krajev.

Ceniki z čez 1000 slikami pošiljajo se na zahtevo zastonj in franko.

Franz Kaiser, Ptuj,

veleposestnik vinogradov, trgovec z vinom in žganjarnica.

Priporočam mojo bogato zalogu vsakovrstnega žganja, kakor tropinovec, slivovko, droženko, brinjovec in vsakovrstno rosoglijco.

Pri moji novi žganjarnici v hramu tik moje prodajalnice žganja lahko postavijo cenjeni odjemalci svoje voze. Ako se primeroma dovolj veliko kupi, sem pripravljen, povrniti tudi stroške mitnice (maute).

Pismena naročila se vestno in točno izvršujejo.

Vzorci (muštri) so vsak čas na razpolago.

227

Kdor potrebuje vino, temu priporočam mojo bogato zalogu vsakovrstnih vin.

Brez uka prinese veselje in radost v vsako obitelj (familijo) Columbia-kitara

citre, velikost 49×35 cm in imajo 41 strun, 5 akordov in se znajo z pomočjo podložljivih not takoj od vsakega igrati. Rabi se jih že več, kakor 100.000. Dobiva se samo direktno od moje tvrdke. Cena: kompletne z šolo in celo pripravo gld. 5.50. Note, komad 10 kr. Akord-citre v vsaki kakovosti komad gld. 1:50, 2:25,

3. 2: 3:50, 4— in več. Noben riziko, ker je zamena dovoljena, ali se denar vrne. Pošilja se proti poštnem povzetju od „Erzgebirgische Musikwaren Versandhaus Hanns Konrad v Mostu (Brüx) št. 876 (na Češkem.)

Velik ilustrovani cenik zastonj in franko.

V ptujskem mestnem soporno kopališču

se dobijo odsahmal kopale s hlaponom po sledenih jekni znižanih cenah. Veak navaden dan ob 1. uru predpoldan in vsako nedelje in vsak praznik ob 1/2. uru predpoldan za 60 vin. (80 krajev). 228

Vodstvo ptujskega mestnega kopališča. (Pettauer Badeanstalt).

Lepa vila

pri Mariboru, z 6 sobami, prodajalnico, kjer se že več let prodaja: Vila primerna je tudi za pekanjo ali gostilno. Poleg sta 2 vrti in 1 njiva. Vse se takoj proda ali z kakšnim milinom zameni. — Vpraša se pri g.

Smrečnik, posestnik, Novaves (Neudorf) pri Mariboru.

514

Amerikanske trte.

501

Lepo in zdravo blago in sicer 1000 komarov cepjenih trsov prve verste velja 120, druge vrste 60 K. Divje trte in sicer rezniki veljajo 5, 6 do 7 kron. Koreničjaki veljajo 10, 18 do 25 kron. — Naročila naj se vpošljejo pod „G. M.“ na upravnštvo „Štajerca.“

Ant. Strasser

posestnik umetnega mlina v Gornji Polskavi (imenovan bil je več let nadmimir pri g. dr. Reiserju v Pekrah pri Mariboru.) Ako se zameliče 100 kil pšenice, treba je plačati 60 krajev ravno tako za vsako drugo žito.

508

Somatose

mesna beljakovina

Najodličnejše, tek zbujačoče in živce oživljajoče krepilno sredstvo.

Dobiva se v lekarnah in drogerijah.

Novozidana, dvonadstropna hiša v Ptuju,

gosposke ulice štev. 32, nasproti deželnim gimnaziji, se po prav ugodnimi pogoji proda. — Isto tako se proda tudi vila z dvema izbama in kuhinjo. — Več pove: Misera, stavbinski mojster v Mariboru, Wildenrainerstrasse štev. 12.

229

Amerikanske

499

trte

in sicer korenčjake in cepljene trte, najlepše rastline, prodaja po najnižjih cenah

R. F. WIBMER, PTUJ.

Zivinski sejmi v Mariboru.

V Mariboru se vršita na v nalač za to odleženem prostoru (Melling) vsaki mesec po dva zivinska sejma.

Prvi vsako drugo sredo in drugi vsako četrto sredo

v mesecu. Prodajalci in kupci so vabijo k obisku teh sejmov.

501

Prosim poskusite
Vsakovrstno prekajeno (zelhano) meso, najfinejše klobase, vedno sveže (frišno) blago, priporoča po najnižji ceni

J. Luttenberger,

mesar v Ptiju.

Zunanja naročila odpravijo se vestno in hitro!

545

Za zimski čas!

Našim cenjenim odjemalcem priporočava našo bogato zalogo zimskega blaga po priznano nizkih cenah.

Najina glavna štacuna je na florijanskem trgu, podružnica pa pri dravskem mostu (Wagplatz).

K obilnemu obisku vabita

515

BRATA SLAWITSCH, trgovca v Ptiju.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Maks Heller.

Zahtevajte brezplačno in franko

moj veliki ilustriran cenik z čez 1000 slikami o niklnastih, srebrnih in zlatih urah, sistem Roskopf, Halm, Omega, Schaffhausen, Glashütte, kakor o vsakovrstnih srebrinah in zlatinah po prvotovarniških cenah.

Niklnasta remontoir-ura	K	3.—
Sistem Roskopf-patent		4.—
Sistem Roskopf, crna-jeklena remont. ura		4.—
Svicarska originalna sistem Roskopf-patent-ur		5.—
Goldin rem ura „Luna deli“		7.50
Srebrna rem ura „Gloria deli“		7.60
Srebrna rem ura z dvojnatno pokrivalom		11.50
Srebrna oklepna verižica z sklepom, 15 gr. težka		2.40
Ruska tula-niklnasta-anker-rem. ura z „Luna deli“		9.50
Ura kukavica K 8-50, budilnica K 294, kahlojska ura K 3.—, Schwarzwälder ura K 2.—		

Za vsako uro 3 letno pismeno jamstvo.

Nobene rizike! Zamenjava dovoljeda ali pa se denar vrne.

Prva tovarna za ure Hanns Konrad
v Mostu (Brüx) št. 876 (Češko.)

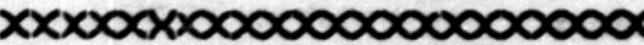
518

Prosim poskusite
Vsakovrstno prekajeno (zelhano) meso, najfinejše klobase, vedno sveže (frišno) blago, priporoča po najnižji ceni

Jakob Wintolich

Prosim poskusite
prekajevalec
v Celju, Kirchplatz štev. 2.
Zunanja naročila odpravijo se vestno in hitro!

524

Z ponoči sveteče cifrenico gld. 1-65
Direktno iz tovarne gld. 1-45.

Konkurenčna budilnica

po amerikanskem sistemu, gre, naj se položi, kakor hoče, zanesljiva, dobre vrste, z 3 letnim pismenim jamstvom za dober in pravi tek gld. 1-45, 3 komadigld. 4— z ponoči sveteče cifrenico gld. 1-65, 3 komadi gld. 4-50, 10 komadov gld. 15—. Posilje proti poštemu povzetju (Nachnahme) ali če se denar naprej posilje

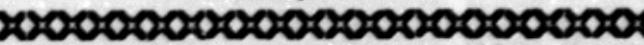
522

prva tovarna za ure

Hanns Konrad

v Mostu (Brüx) št. 876 (Češko.)
Bogato ilustriran cenik, obsegajoč

čez 1000 slik o urah, zlatini in srebrini posilje se na zahtevanje zastonj in franko.

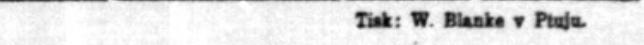

Meščanska parna žaga.

Na novem lantnem trgu (Lendplatz) v Ptiju zraven klalnice in plinarske hiše pestavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hodi itd. po zahtevi takoj razšaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spahati i. t. d.

55

Tisk: W. Blanck v Ptiju.